Lietas Nr. C28344513
Lietas arhīva Nr. C-3445-13/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 15.novembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa

tiesnese I.Ramane

izskatīja rakstveida procesā civillietu BIGBANK AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas BIGBANK AS Latvijas filiāle, maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 22.maijā BIGBANK AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas BIGBANK AS Latvijas filiāle (turpmāk – prasītājs), pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un 1945.pantu, Komerclikuma 20.panta otro daļu, cēla Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2006.gada 22.augustā AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un atbildētāja noslēdza aizdevuma līgumu Nr.0600287/56i (turpmāk – aizdevuma līgums) par Ls 1000 aizdevumu ar procentu likmi – 29,03% gadā no aizdevuma summas, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā.

2010.gada 31.decembrī AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un BIGBANK AS noslēdza Biznesa pārdošanas līgumu Nr.6.2.3/1, saskaņā ar kura noteikumiem BIGBANK AS ir kļuvusi par aizdevuma līguma Nr.0600287/56i pusi, aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa".

Atbildētāja nav veikusi maksājumus līgumā paredzētajā kārtībā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1.1.punku, ja maksājuma kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam (prasītājam) ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar 4.2.punktu aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētāja nebija izpildījusi savas saistības un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētājas parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveidā brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājai ierakstītā vēstulē 2008.gada 8.jūlijā. Brīdinājumā prasītājs lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā. Neskatoties uz brīdinājumu, atbildētāja savas saistības nav izpildījusi.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas pamatparādu Ls 604,79, tiesāšanās izdevumus, kā arī norādīt spriedumā prasītāja tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei, norādot, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem, 2013.gada 29.maijā atbildētājai uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu līdz 2013.gada 28.jūnijam. Noteiktajā termiņā, ne arī līdz civillietas izskatīšanas dienai atbildētāja paskaidrojumus tiesā nav iesniegusi. Atbildētājai nosūtītais prasības pieteikuma noraksts saņemts atpakaļ tiesā ar Latvijas Pasta atzīmi „Beidzies glabāšanas laiks". Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā prasītājam un atbildētājai nosūtīts 2013.gada 10.jūlijā ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja juridisko adresi un prasības pieteikumā norādīto atbildētājas dzīvesvietas adresi. Bez tam, tā kā atbildētāja prasības pieteikumā norādītajā dzīves vietā nav sastopama, tiesas sūtītie dokumenti saņemti atpakaļ tiesā ar atzīmi „beidzies glabāšanas laiks, atstāts uzaicinājums" un atbildētājai nav deklarētās dzīvesvietas adreses Latvijas Republikā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta pirmās daļas noteikumiem, atbildētājai par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots ar publikāciju laikraksta „Latvijas Vēstnesis" 2013.gada 23.septembra laidienā Nr.185. Ievērojot norādīto, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrās daļas noteikumiem, uzskatāms, ka lietas dalībniekiem

paziņots lietas izskatīšanas datums rakstveida procesā. Līdz lietas izskatīšanas dienai tiesā nav saņemts atbildētājas pieteikums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir iespējams lietu skatīt rakstveida procesā, jo lietas dalībniekiem savlaicīgi paziņots civillietas izskatīšanas laiks rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 250.^{18} panta pirmā daļa nosaka, ka lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā paredzētos izņēmumus.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74. un 250.^{23} pantā paredzētās tiesības – nav sniegusi paskaidrojumus, nav cēlusi iebildumus pret prasību un nav apstrīdējusi prasības pieteikumā norādītos faktus, kā arī nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, līdz ar to secināms, ka atbildētājai nav pamatotu iebildumu pret prasību. Lai gan, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem, tiesa tos vērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Prasītāja prasījuma tiesības apstiprina lietas materiāliem pievienotā 2010.gada 31.decembra Biznesa pārdošanas līguma Nr.6.2.3/1 izraksta kopija. Saskaņā ar 2010.gada 31.decembra AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un BIGBANK AS Biznesa pārdošanas līgumu, BIGBANK AS uzņēmuma pārejas rezultātā kļuva par aizdevuma līguma pusi, pilnībā aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un pārņemot tās tiesības un pienākumus pilnā apmērā. Atbilstoši Biznesa pārdošanas līguma 2.3. punkta noteikumiem aizdevuma līgumu kreditora tiesības un pienākumi tiek īstenoti BIGBANK AS Latvijas filiāles personā.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietas materiāliem pievienotais 2006.gada 22.augusta aizdevuma līgums Nr.0600287/56i apstiprina, ka puses nodibinājušas tiesiskās attiecības, uz kuru pamata atbildētājai izsniegts aizdevums Ls 1000 apmērā, ar procentu likmi gadā – 29,03% no aizdevumu summas. Aizdevuma līgumam pievienots maksājumu grafiks.

Tiesa konstatē, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un, saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu, šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, kā neapstrīdēts tas ir spēkā esošs un pusēm saistošs.

Prasītāja saistību izpildi apstiprina 2006.gada 22.augusta maksājuma uzdevums Nr.7455 par Ls 990 pārskaitījumu uz līgumā norādīto atbildētājas bankas kontu. Atbilstoši līguma noteikumiem ieturēti Ls 10 no izmaksājamās aizdevuma summas kā komisijas maksas par līguma noformēšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1. un 4.1.1.punktu, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar 4.2.punktu aizņēmējai šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, nesamaksātos procentus un aizdevuma summu.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina un veikto maksājumu uzskaitījuma redzams, ka atbildētāja no līguma izrietošo saistību izpildei maksājumus veikusi neievērojot maksājuma grafikā norādītos termiņus. Par saistību izpildes termiņa neievērošanu prasītājs, atbilstoši līguma 5.5.punkta noteikumiem, aprēķinājis līgumsodu. Saskaņā ar līguma 2.5.punktu turpmākie atbildētājas maksājumi visupirms novirzīt līgumsoda dzēšanai. Līdz ar to, tā kā atbildētāja papildus maksājumu grafikā noteiktajam mēneša maksājumam neveica aprēķinātā līgumsoda samaksu, pieauga kavēto maksājumu apmērs. Turklāt 2007.gada 17.jūlija maksājumu atbildētāja veikusi nepilnā apmērā – maksājumu grafikā paredzētā Ls 51,94 vietā tikai Ls 25 apmērā.

Tādejādi atbildētāja nav pildījusi līgumā uzņemtās saistības, kopumā kavējusi maksājumu grafikā norādītos saistību izpildes termiņus ilgāk par 30 dienām. Tiesa secina, ka līdz ar to iestājies aizdevuma līguma 4.1.punktā paredzētais priekšnosacījums prasītāja tiesībām prasīt izbeigt līgumu pirms termiņa. Bez tam prasītāja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma nepārkāpj Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasības, jo līguma vispārējo noteikumu 2.4.punktā paredzētas arī aizņēmējas tiesības izpildīt no aizdevuma

līguma izrietošās saistības pret Aizdevēju pirms termiņa. Ievērojot norādīto tiesa atzīst, ka prasītājam bija tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt līgumu, par ko atbildētājai 2008.gada 7.jūlijā nosūtīts brīdinājums. Lietas materiāliem pievienotajā, 2008.gada 7.jūlija brīdinājumā Nr.5-249468-08 atbildētāja brīdināta par parāda esamību un prasītāja nodomu celt prasību tiesā, vienlaicīgi norādot, ja atbildētāja brīdinājumā norādītajā termiņā sazināsies ar prasītāju, prasītājs izvērtēs iespēju vienoties par parāda samaksas kārtību. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas dotu pamatu konstatēt, ka atbildētāja pēc 2008.gada 7.jūlija brīdinājuma ir vienojusies ar prasītāju par līguma saistību izpildes termiņa pagarinājumu vai citu saistību izpildes kārtību.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītājs, izbeidzot līgumu pirms termiņa, izmantojis pielīgtās tiesības, līdz ar to prasītājam ir pamats prasīt no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi.

Pēc prasītāja vienpusējās atkāpšanās no aizdevuma līguma, atbildētāja veikusi vairākus maksājumus, ko prasītājs novirzījis pamatparāda, procentu un līgumsoda, kas aprēķināti par laiku līdz 2008.gada 7.jūlijam dzēšanai. Tādējādi atbildētājs parādu prasītājam veido tikai nesamaksātā pamatparāda daļa.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina redzams, ka atbildētājas nesamaksātās aizdevuma summas apmērs ir Ls 604,79. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veiktā aprēķina pamatotību, pierādījumi, kas dotu pamatu apšaubīt parāda esamību vai tā apmēru tiesai nav iesniegti, tādejādi prasība par pamatparāda Ls 604,79 piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai paskaidrojumus par prasību vai pierādījumus, kas liktu apšaubīt prasītāja norādītos apstākļus un veiktos aprēķinus, vai kas apstiprinātu pielīgto saistību izpildi un parāda summas samaksu pilnā apmērā. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu prasījumu par pamatparāda piedziņu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā un līdz lietas izskatīšanas dienai parāds nav samaksāts, tādēļ prasība par pamatparāda piedziņu apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētājas prasītāja labā pamatparādu Ls 604,79.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva Ls 90,72 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, ko prasītājs samaksājis, sniedzot prasību tiesā, kā arī ar sludinājuma publicēšanu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" saistītos izdevumus Ls 11 apmērā, kurus apliecina lietas materiāliem pievienotais maksājuma dokuments, kopā Ls 105,02.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, norādot to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta noteikumiem likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā un procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Tādējādi prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas Ls 604,79.

Taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, līdz ar to atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 41., 42., 97., 190., 195., 204.^{1},250.^{25} panta,

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, BIGBANK AS, reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.10183757, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas BIGBANK AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, labā pamatparādu Ls 604,79 un tiesas izdevumus Ls 105,02, kopā Ls 709,81 (septiņi simti deviņi lati 81 santīms).

Maksājums jāizdara prasītāja norēķinu kontā: AS „Swedbank", konta Nr.LV18HABA0551030099860.

Noteikt BIGBANK AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas BIGBANK AS Latvijas filiāle, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% no simta gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas Ls 604,79.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 30 dienu laikā var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums 2013.gada 15.novembris.